

AMO.CZ

ÚNOR 2016

BACKGROUND REPORT | XXII | OSN | ECOFIN | 03

Boj proti daňovým rájům

Sára Filípková, Jakub Kopřiva

PRAŽSKÝ STUDENTSKÝ SUMMIT | WWW.STUDENTSUMMIT.CZ

1 Úvod

Problematika daní se v nedávné době začala opět dostávat do popředí zájmu mezinárodního společenství, kde naposledy byla v letech světové finanční krize. Odhalení v kauzách, jako byly LuxLeaks¹ nebo Panama Papers², stejně jako daňový spor mezi Evropskou komisí a firmou Apple, ukázala, že přes veškeré mezinárodní snahy se stále vlivní a bohatí jednotlivci a nadnárodní korporace úspěšně vyhýbají placení daní.

Jedním z faktorů, které jim to umožňují, je existence tzv. daňových rájů – území, jejichž daňové zákony umožňují platit nulové nebo minimální daně, nevyžadují transparentnost obchodních společností a jen neochotně spolupracují při vyšetřování a potírání daňových deliktů se zbytkem světa. Občan České republiky si tak může zřídit firmu v nějakém daňovém ráji a skrze ni u nás podnikat, oproti tomu, kdyby si ji založil přímo v Česku, ušetří na daních díky nízkým sazbám v daňovém ráji. Netransparentnost firmy spolu s neochotou daňového ráje spolupracovat s českými úřady při daňovém řízení jej pak chrání před možnými právními následky. Podobně postupují i velké korporace, které si ale často jsou schopny vyjednat výhodnější daňové podmínky i u státu, který není daňovým rájem.

Kvůli daňovým rájům tak ostatní státy světa přicházejí o značné sumy peněz, jež pak chybějí ve veřejných rozpočtech. Ač jsou v absolutní míře tyto výpadky mnohem významnější u vyspělých států, pro některé rozvíjející státy může i drobný pokles výběru daní představovat existenční problém. Přesto se však aktivity v boji proti daňovým rájům dějí prakticky výlučně v režii vyspělých států sdružených v OECD. Právě OECD, k níž se později přidalo i sdružení dvaceti největších ekonomik světa G20, boj proti daňovým rájům vede již od roku 1998.³ Na jeho začátku byla silná slova a velké ambice, s historickým nadhledem je však vidět, že nebyly naplněny a že OECD jim již možná ani dostat neplánuje. Na jedné straně se totiž OECD v oblasti daní začala zaměřovat na jiné problémy, na druhé straně se někteří členové OECD ocitli ve zvláštní situaci, když OECD podnikala kroky proti daňovým rájům, zatímco oni (Lucembursko, Švýcarsko) nebo jejich části (USA – stát Delaware, Velká Británie – zámořská a závislá území) daňovými ráji sami byli.

Počínaje rokem 2016 se ale o daňových rájích začíná mluvit i na půdě OSN, k opravdu mezinárodnímu řešení jejich otázky vyzývají jak nezávislí experti OSN⁴, tak rovněž některé členské země.⁵

Zda se tato slova promění v činy, se budeme muset ještě přesvědčit – na půdě námi simulovaného Hospodářského a finančního výboru se ale o daňových rájích jednat určitě bude. Pro účely přípravy na jednání vznikl následující text. Je členěn do tří částí, první kapitola obsahuje základní fakta o daňových rájích, druhá kapitola

¹ BOWERS, Simon. What do you want to know about Luxembourg's multi-billion dollar tax secrets? In: *The Guardian* [online]. 2014 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z:

<https://www.theguardian.com/business/2014/nov/05/what-do-you-want-to-know-about-luxembourgs-multi-billion-dollar-tax-secrets>

² HARDING, Luke. What are the Panama Papers? A guide to history's biggest data leak. In: *The Guardian* [online]. 2016 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z:

<https://www.theguardian.com/news/2016/apr/03/what-you-need-to-know-about-the-panama-papers>

³ *About the Global Forum* [online]. OECD Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/tax/transparency/about-the-global-forum/>

⁴ After disclosure on Bahamas tax havens, UN experts urge governments to take action. In: *UN News Centre* [online]. 2016 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z:

<http://www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=55226#.WHKj17YrKCCQ>

⁵ BRONSTEIN, Hugh. Ecuador tells U.N. 'political battle' needed to combat tax havens. In: *Business Insider* [online]. 2016 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.businessinsider.com/r-ecuador-tells-un-political-battle-needed-to-combat-tax-havens-2016-9>

pojednává o obecnějším fenoménu tzv. daňových zvýhodnění, třetí kapitola popisuje mezinárodní aktivity v boji proti daňovým rájům od prvních opatření OECD až po dnešní diskuse na půdě OSN.

2 Charakteristika daňových rájů

Ačkoliv je pojem daňového ráje poměrně známý a frekventovaný, není snadné jej přesně definovat, neboť neexistuje žádná právní ani všeobecně uznávaná definice, která by pojem daňového ráje jasně vymezovala. Danou problematikou se ovšem zabývá řada organizací – jednou z nejvýznamnějších je Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (Organization for Economic Cooperation and Development, dále OECD), ta stanovila tři⁶ základní kritéria charakterizující daňové ráje:

- a) nulové či minimální sazby daní,
- b) administrativní a právní ochrana, která zabraňuje výměně relevantních informací s dalšími státy,
- c) nedostatečná transparentnost.

Stanovení minimálních sazeb daní pro zahraniční subjekty je typickým znakem daňových rájů – chtějí tak přilákat zahraniční kapitál na své území. Ekonomické subjekty se obecně zase snaží o maximalizaci zisku a snižování svých nákladů, mezi které patří i daňové zatížení. Z tohoto důvodu jsou daňové ráje vyhledávané. Pokud zahraniční společnosti či jednotlivci využívají výhody zemí pro optimalizaci celkového daňového zatížení, pak mluvíme o tzv. mezinárodním daňovém plánování⁷.

Daňová zvýhodnění jsou sice nejznámějším prvkem, který bývá spojován s daňovými ráji, ale pro podnikatelské subjekty je také mnohdy atraktivní administrativní a právní ochrana a nedostatek transparentnosti.

Administrativa je v těchto zemích pro zahraniční společnosti výrazně jednodušší, neboť nemusí předkládat například daňová přiznání či účetní výkazy⁸. Právní ochrana ekonomických subjektů v daňových rájích je v dnešní době velmi diskutované téma, neboť země odmítají předávat informace ostatním státům a například bankovní instituce jsou vázány bankovním a obchodním tajemstvím⁹. Kvůli těmto právním opatřením zakotveným v judikatuře, jež zabraňují získávání potřebných informací, může docházet k daňovým únikům či praní špinavých peněz, a vyspělé země proto vyvíjí iniciativu, aby došlo ke změně právního prostředí daňových rájů.

Významným prvkem daňových rájů je nepochybně také anonymita vlastnictví, to znamená, že nejsou veřejně známí skuteční vlastníci společnosti nebo je neznámý původ finančních prostředků.

3 Daňová zvýhodnění

V minulé kapitole jsme si charakterizovali, čím se obecně vyznačují daňové ráje a z jakých důvodů je ekonomické subjekty využívají. Ovšem zároveň je nutné dodat, že v dnešní době i mnoho vyspělých států (leč nespádají přímo do kategorie daňových rájů) nabízí různá daňová zvýhodnění, aby nalákaly i na své území zahraniční kapitál a investory. Každá země nabízející daňové zvýhodnění si však určuje sama, jestli bude

⁶ Tax Justice Network: *Identifying Tax Havens and Offshore Finance Centres* [online]. [cit. 2016-10-10]

⁷ PETROVIČ, Pavel. *Encyklopedie daňových rájů a jejich využití*. 1. vyd. Beroun: Newsletter, 2002. ISBN 80-863-9481-6.

⁸ Ibidem.

⁹ Tax Justice Network: *Identifying Tax Havens and Offshore Finance Centres* [online]. [cit. 2016-10-10]

mít například univerzální daňové zvýhodnění pro všechny ekonomické subjekty či nabídne daňové výhody jen konkrétním zahraničním společnostem. Daňová zvýhodnění můžeme nezávisle na konkrétních státech rozdělit do šesti kategorií¹⁰:

- a) individuální daňová zvýhodnění, jež jsou nabízena investorům,
- b) daňová zvýhodnění pro holdingové společnosti,
- c) daňová zvýhodnění vycházející z teritoriálního principu zdanění,
- d) daňová zvýhodnění spočívající v aplikaci snížené sazby daně z příjmu pro kvalifikované subjekty,
- e) daňové výhody plynoucí z paušálního osvobození pro některé subjekty¹¹,
- f) daňová zvýhodnění v zemích, které neznají daň z příjmu.

Jedna z daňových výhod typická pro vyspělé státy je tzv. investiční pobídka. Stát nabízí zahraničním investorům úlevy na daních, cílem tohoto opatření je přivést investice například do krajů, které trpí vysokou nezaměstnaností.

Příkladem může být Česká republika, které se podařilo na investiční pobídku nalákat automobilový koncern Hyundai, který si zároveň připsal historicky nejvyšší zahraniční investici v České republice ve výši 30 miliard, když postavil v Moravskoslezském kraji v Nošovicích nový závod. Uvádí se, že poté, co Hyundai následovaly další subdodavatelé, vytvořil celý tento projekt až 10 000 nových pracovních míst.¹²

4 Mezinárodní iniciativy v boji proti daňovým rájům

V rámci mezinárodních organizací a uskupení patří problematika daňových rájů mezi agendu Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD), skupiny G-20¹³, Financial Action Task Force (dále FATF)¹⁴ a doposud pouze okrajově také OSN. Významné a exemplární jsou v této oblasti také aktivity Evropské unie.¹⁵ Žádná z těchto mezinárodních organizací se však daňovým rájům nevěnuje výlučně, ale jako částí širšího tématu.

Například u OECD se jedná o daně, respektive transparentnost a výměnu informací v daňových otázkách a boj proti daňovým únikům, u FATF potom jde o boj proti praní špinavých peněz. Mimo toho, že jsou daňové ráje využívány lidmi a společnostmi, kteří se snaží vyhnout placení daní, což může být jak legální, tak nelegální, slouží také jako místa, kde lze snadno zlegalizovat výnosy z trestné činnosti. Právě anonymita vlastnictví a administrativní a právní překážky ve výměně informací umožňují zločincům převedením výtěžků z kriminální činnosti do daňového ráje skrýt jejich původ, a tím je zlegalizovat.¹⁶

Nejenže tedy existence daňových rájů vede k tomu, že státy světa ztrácejí miliardy dolarů ročně v daňových příjmech, přičemž každý nevybraný dolar

¹⁰ PETROVIČ, Pavel. Encyklopedie daňových rájů a jejich využití. 1. vyd. Beroun: Newsletter, 2002. ISBN 80-863-9481-6.

¹¹ Paušální osvobození znamená, že ekonomické subjekty jsou osvobozeny od přímých daní a místo toho jsou povinny platit za každý rok fixní poplatek.

¹² Hyundai: Základní informace [online]. [cit. 2016-10-14]. Dostupné z: <http://www.hyundai-motor.cz/?rubrika=basic-info>

¹³ Pro více informací o uskupení a jeho činnostech vizte: <http://www.g20.org>

¹⁴ Pro více informací o organizaci a jejích činnostech vizte: <http://www.fatf-gafi.org/>

¹⁵ European initiatives on eliminating tax havens and offshore financial transactions and the impact of these constructions on the Union's own resources and budget: Study [online]. Directorate General for Internal Policies, Policy Department D: Budgetary Affairs, 2013, s. 135 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/JOIN/2013/490673/IPOL-JOIN_ET\(2013\)490673_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/JOIN/2013/490673/IPOL-JOIN_ET(2013)490673_EN.pdf)

¹⁶ Pro více informací vizte kapitolu věnovanou daňovým únikům BGR o mezinárodní finanční kriminalitě připraveného na XXI. ročníku PSS, který je k dispozici zde: <http://www.amo.cz/wp-content/uploads/2016/01/PSS-Mezinarodni-financni-kriminalita-ECOFIN.pdf>.

u slabých rozvíjejících se a nejméně rozvinutých států oslabuje jejich již chatrnou existenci, ale tím, že umožňuje praní špinavých peněz, vytváří příznivé podmínky pro fungování organizovaného zločinu, kvůli kterému také trpí více rozvíjející se než vyspělé země.¹⁷

Ačkoliv se tak boj proti daňovým rájům vede na dvou frontách: jako boj proti daňovým únikům a boj proti praní špinavých peněz, využívané prostředky jsou dnes rámcově stejné – zajistit transparentnost vlastnictví ve všech státech a výměnu informací mezi nimi.¹⁸ Činnost mezinárodních organizací v problematice daňových rájů je potom trojího druhu: tvorba pravidel a standardů, pomoc zemím s jejich implementací a hodnocení toho, jak státy či jurisdikce dodržují tato pravidla a zda jsou jejich předpisy v souladu se standardy.

Jedním z nedostatků tohoto přístupu v boji proti daňovým rájům je ovšem to, že se vůbec nesoustřeďuje na nastavení daňové politiky jako takové, třebaže například zájem OECD o daňové ráje byl na počátku motivován právě analýzou tzv. škodlivých daňových opatření. Toto umožňuje daňovým rájům zůstat daňovými ráji v tom, že sazby daní jsou v nich minimální či nulové.

4.1 Aktivity OECD, G-20 a Globálního fóra

Začátky dnešních aktivit OECD ohledně daňových rájů sahají na konec devadesátých let, konkrétně do roku 1998, ke zprávě Škodlivé daňové soutěžení (Harmful Tax Competition, dále Zpráva OECD z roku 1998).¹⁹ Ta vznikla na poptávku Ministerské rady OECD, která organizaci vyzvala k tomu, aby „vyvinula prostředky, které by zvrátily pokřivující dopady škodlivého daňového soutěžení [mezi státy] na rozhodování týkající se investic a financování a důsledky [tohoto soutěžení] na národní základy daní²⁰ [jejich zmenšování].“²¹ V této zprávě se nejprve experti OECD zaměřili na tři oblasti škodlivé daňové konkurence mezi státy: na škodlivé preferenční daňové režimy zemí OECD, zemí mimo OECD a také na daňové ráje (v originále *tax havens*). Ačkoliv se ve zprávě konstatuje, že je těžké přesně definovat, co to daňový ráj je, zpráva identifikuje jejich čtyři základní znaky: žádné nebo nominální daně; nedostatečná výměna informací s ostatními státy daná mimo jiné například striktním dodržováním bankovního tajemství; nedostatek transparentnosti v právních a úředních věcech a tzv. žádné zásadní aktivity, tedy že jurisdikce umožňuje, aby v ní sídlily firmy, které na jejím území nevykonávají žádné zásadní aktivity.²² Ovšem tento poslední znak byl z definice daňových rájů OECD vypuštěn v roce 2002 na základě tlaku USA.²³

Ve zprávě jsou také ve formě 19 doporučení uvedeny nástroje, jak nejen s daňovými ráji bojovat. Třebaže je většina doporučení velmi technického rázu, OECD poskytuje i několik přímočarých rad. Státy by v rámci boje proti škodlivým daňovým praktikám měly:

- neosvobozovat (v rámci zamezení dvojímu zdanění) od daně příjem, který nebude ve druhém státě zdaněn dostatečně (3. doporučení),
- evidovat zahraniční finanční transakce domácích daňových poplatníků a vyměňovat s ostatními státy tyto informace (4. doporučení),

¹⁷ *Spillovers in International Corporate Taxation: IMF Policy Paper* [online]. Washington DC: IMF, 2014 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.imf.org/external/np/pp/eng/2014/050914.pdf>

¹⁸ Srovnejte doporučení OECD ve zprávě z roku 1998 zmíněné níže a 40 doporučení FATF, tento dokument naleznete zde: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/fatf-recommendations.html>

¹⁹ *Harmful Tax Competition: An Emerging Global Issue* [online]. OECD, 1998 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/tax/transparency/44430243.pdf>

²⁰ Základem daně se rozumí objem prostředků, které podléhají této dani.

²¹ *Harmful Tax Competition: An Emerging Global Issue* [online]. OECD, 1998 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/tax/transparency/44430243.pdf>

²² *Ibidem*.

²³ KUDRLE, Robert T., et al. The OECD's harmful tax competition initiative and the tax havens: From bombshell to damp squib. *Global Economy Journal*, 2008, 8.1: 1-23.

- odstranit překážky bránící daňovým úřadům v přístupu k bankovním informacím (7. doporučení),
- více spolupracovat v oblasti výměny informací v daňových otázkách (8. doporučení) a vypovědět dohody o daních [zejména smlouvy o zamezení dvojího zdanění] s daňovými ráji a takové dohody v budoucnosti neuzavírat (12. doporučení).²⁴

Ve zprávě se také doporučuje členům OECD přijmout jisté zásady, aby se vyvarovali zavádění škodlivých daňových praktik, koordinovat svá odvetná opatření proti škodlivým praktikám nečlenských zemí a ustavit Fórum, které by pomohlo implementovat tyto zásady a doporučení této zprávy (15. doporučení). Toto Fórum by mělo do jednoho roku od začátku svého fungování zpracovat seznam daňových rájů na základě jejich znaků identifikovaných v této zprávě (16. doporučení), také by toto Fórum mělo komunikovat s nečlenskými státy OECD a prosazovat mezi nimi doporučení této zprávy (19. doporučení).²⁵

4.1.1. SEZNAM DAŇOVÝCH RÁJŮ

V návaznosti na vydání Zprávy OECD z roku 1998 začalo plnění jejich doporučení. Již v roce 2000 začalo oficiálně fungovat Globální fórum o transparentnosti a výměně informací (Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes, dále Globální fórum)²⁶. Ještě v tomtéž roce dokončilo Globální fórum na základě doporučení ve Zprávě OECD z roku 1998 již od roku 1999 připravovaný seznam jurisdikcí²⁷, které vykazují znaky daňových rájů uvedené v téže zprávě.

Tento seznam se stal součástí zprávy OECD z roku 2000 *Vstříc globální daňové spolupráci: pokrok v identifikaci a eliminaci škodlivých daňových praktik* (dále jako Zpráva OECD z roku 2000) vydané v návaznosti na Zprávu OECD z roku 1998.²⁸ Z Globálním fórem původně identifikovaných jurisdikcí vykazujících znaky daňových rájů jich několik ještě před publikací Zprávy OECD učinilo veřejné závazky k odstranění škodlivých daňových praktik, a proto nakonec nebyly ve zprávě uvedeny.²⁹ Přesto seznam daňových rájů ve Zprávě OECD z roku 2000 čítá 35 jurisdikcí.

Přesto však Zpráva OECD z roku 2000 významně tlumí konfrontační tón Zprávy OECD z roku 1998 vůči daňovým rájům. Na základě tohoto seznamu daňových rájů plánuje OECD vytvořit seznam nespolupracujících daňových rájů, tento seznam měl vzniknout nejpozději na konci července 2001, vůči kterým budou zavedena odvetná opatření. Jurisdikce na seznamu daňových rájů se tomuto budou moci vyhnout tím, že se do jednoho roku zavážou k tomu, že postupně do konce roku 2005 ve spolupráci s Globálním fórem odstraní své škodlivé daňové praktiky.³⁰

Ve zprávě *Projekt OECD o škodlivých daňových praktikách: zpráva o pokroku z roku 2001* (dále jako Zpráva OECD z roku 2001)³¹ dochází k uvolnění podmínek pro to, aby se jurisdikce vyhnula zařazení na seznam nespolupracujících daňových rájů. Aby se jurisdikce vyhnula zařazení na seznam nespolupracujících daňových rájů stačí,

²⁴ *Harmful Tax Competition: An Emerging Global Issue* [online]. OECD, 1998 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/tax/transparency/44430243.pdf>

²⁵ *Ibidem*.

²⁶ Do roku 2009 jako Globální fórum o zdanění (Global Forum on Taxation).

²⁷ Mnohdy se totiž nejedná o stát jako takový, ale například jeho zámořské území, případně jinou část s autonomní daňovou politikou.

²⁸ *Towards Global Tax Co-operation: Progress in Identifying and Eliminating Harmful Tax Practices* [online]. OECD, 2000 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/ctp/harmful/2090192.pdf>

²⁹ Konkrétně se jednalo o Bermudy, Kajmanské ostrovy, Kypr, Maltu, Mauricius a San Marino, jak vyplývá ze Zprávy OECD z roku 2001, viz níže.

³⁰ *Towards Global Tax Co-operation: Progress in Identifying and Eliminating Harmful Tax Practices* [online]. OECD, 2000 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/ctp/harmful/2090192.pdf>

³¹ *The OECD's Project on Harmful Tax Practices: The 2001 Progress Report* [online]. OECD, 2001 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <https://www.oecd.org/ctp/harmful/2664450.pdf>

aby přijmala závazky k transparentnosti a efektivní výměně informací v oblasti daní do konce února 2002.³²

Do dubna 2002 učinilo tyto závazky 31 jurisdikcí zařazených v seznamu daňových rájů ve Zprávě OECD z roku 2002, načež zařadila OECD 7 jurisdikcí, konkrétně Andorru, Libérii, Lichtenštejnsko, Marshallovy ostrovy, Monako, Vanuatu a Nauru, které tyto závazky neučinily, na seznam nespolupracujících daňových rájů.³³

Ve zprávě *Projekt OECD o škodlivých daňových praktikách: zpráva o pokroku z roku 2004* (dále Zpráva OECD z roku 2004) se konstatuje, že státy Vanuatu a Nauru učinily příslušné závazky v prosinci 2003³⁴, a byly tak odstraněny ze seznamu nespolupracujících daňových rájů. Stejně závazky učinily Libérie a Marshallovy ostrovy v roce 2007.³⁵

Zbýlé tři státy, tedy Andorra, Lichtenštejnsko a Monako, učinily tyto závazky v průběhu března 2009, načež byly ze seznamu v květnu téhož roku vyškrtnuty.³⁶

Ještě předtím však na základě výstupů summitu G20 v Londýně o potírání daňových úniků zařadila podle sekundárních zdrojů OECD na tzv. blacklist daňových rájů Filipíny, Kostariku, Malajsii a Uruguay³⁷. Tyto země se ihned zavázaly implementovat nutná opatření, čímž tento seznam zanikl.³⁸ Tento byl doplněn i tzv. greylistem, na němž se ocitly Belgie, Chile, Kajmanské ostrovy, Lichtenštejnsko, Lucembursko, Monako, Rakousko, Singapur, Švýcarsko, tedy země, které se sice k přijetí mezinárodního daňového standardu zavázaly, ale ještě tak neučinily.³⁹ Proti zařazení své země na tento seznam se ostře ohradil například tehdejší lucemburský premiér Jean-Claude Juncker s tím, že spolu s Lucemburskem by na tomto seznamu měly být i USA.⁴⁰

4.1.2. MEZINÁRODNÍ DAŇOVÝ STANDARD A VÝMĚNA INFORMACÍ

Činnost Globálního fóra se neomezovala pouze na sestavení seznamu daňových rájů, zařazení na seznam mělo přimět jurisdikci k tomu, aby ve spolupráci s Globálním fórem přijala jisté standardy transparentnosti a zavázala se k výměně informací v oblasti daní, čímž by do značné míry přestala být daňovým rájem.⁴¹ Globální fórum se tak již od svého vzniku zaměřilo na formulaci tzv. mezinárodního daňového standardu a následně hodnocení jeho implementace členskými

³² Ibidem.

³³ List of Unco-operative Tax Havens. *OECD* [online]. [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/countries/monaco/listofunco-operativetaxhavens.htm>

³⁴ *The OECD's Project on Harmful Tax Practices: The 2004 Progress Report* [online]. OECD, 2004 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/tax/transparency/about-the-global-forum/publications/OECD%20project%20on%20HTP%202004.pdf>

³⁵ List of Unco-operative Tax Havens. *OECD* [online]. [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/countries/monaco/listofunco-operativetaxhavens.htm>

³⁶ Ibidem.

³⁷ WATT, Nicholas, Larry ELLIOTT, Julian BORGER a Ian BLACK. G20 declares door shut on tax havens. In: *The Guardian* [online]. 2009 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2009/apr/02/g20-summit-tax-havens>

³⁸ LAWRENCE, Felicity. Blacklisted tax havens agree to implement OECD disclosure rules. In: *The Guardian* [online]. 2009 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/business/2009/apr/07/g20-banking>

³⁹ EU countries furious at OECD tax-haven 'grey list'. In: *Euractiv* [online]. 2009 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <https://www.euractiv.com/section/euro-finance/news/eu-countries-furious-at-oecd-tax-haven-grey-list/>

⁴⁰ CLARK, Andrew. Welcome to tax-dodge city, USA: Delaware offers corporate anonymity and light-touch regulation that rivals offshore havens. In: *The Guardian* [online]. 2009 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/business/2009/apr/10/tax-havens-blacklist-us-delaware>

⁴¹ Třemi základními znaky daňového ráje jsou: žádné nebo nominální daně; nedostatečná výměna informací s ostatními státy daná mimo jiné například striktním dodržováním bankovního tajemství; nedostatek transparentnosti v právních a úředních věcech.

jurisdikcemi.⁴² Členy Globálního fóra se totiž brzy staly mimo jiné všechny jurisdikce uvedené na seznamu daňových rájů ze Zprávy OECD z roku 2000 a země G20.⁴³

Tento standard je tvořen zejména Modelovou smlouvou o výměně informací v daňových záležitostech (Model Agreement on Exchange of Information on Tax Matters)⁴⁴ z roku 2002, kterou Globální fórum vypracovalo společně s OECD a která má sloužit zemím jako vzor při uzavírání bilaterálních smluv o výměně informací. Dále je součástí tohoto standardu článek 26 (výměna informací) Modelové úmluvy o daních z příjmu a kapitálu (Model Tax Convention on Income and Capital)⁴⁵ OECD z roku 2005. Sekundární součástí tohoto standardu jsou pak například doporučení a standardy organizace FATF.

Základní zásady tohoto standardu shrnuje Globální fórum například ve zprávě *Daňová spolupráce 2010: vstříc rovnému hřišti* (Tax Co-operation 2010: Towards a level playing field)⁴⁶ do deseti bodů:

A Dostupnost informací

A.1 Jurisdikce by měly zajistit, aby jejich příslušným úřadům byly k dispozici informace o vlastnictví a identitě pro všechny relevantní entity a ujednání.

A.2 Jurisdikce by měly zajistit, aby pro všechny relevantní entity byly uchovávány spolehlivé účetní záznamy.

A.3 Bankovní informace o všech držitelích účtů by měly být k dispozici.

B Přístup k informacím

B.1 Příslušné úřady by měly mít moc získat informaci, o kterou bylo požádáno, skrze smlouvu o výměně informací od jakékoliv osoby pod jejich územní jurisdikcí, která touto informací disponuje, a tuto informaci předat.

B.2 Práva a záruky, které náleží osobám v požádané jurisdikci, by měly být kompatibilní s účinnou výměnou informací.

C Výměna informací

C.1 Mechanismy smluv o výměně informací mají zajišťovat efektivní výměnu informací.

C.2 Síť mechanismů výměny informací jurisdikce by měla zahrnovat všechny relevantní partnery.

C.3 Mechanismy jurisdikcí pro výměnu informací by měly mít adekvátní ustanovení, aby byla zajištěna důvěrnost získaných informací.

C.4 Mechanismy výměny informací by měly respektovat práva a záruky daňových poplatníků a třetích stran.

C.5 Jurisdikce by měly informace předávat v souladu se smlouvami, jimiž jsou vázány, dostatečně včas.

Globální fórum již od roku 2006 monitoruje zavádění tohoto standardu ve všech členských státech⁴⁷, od roku 2009 jej hodnotí a také je platformou pro tzv. *peer-*

⁴² *About the Global Forum* [online]. OECD Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/tax/transparency/about-the-global-forum/>

⁴³ *Ibidem*.

⁴⁴ *Model Agreement on Exchange of Information on Tax Matters* [online]. OECD, 2002 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/tax/exchange-of-tax-information/2082215.pdf>

⁴⁵ *Model Tax Convention on Income and Capital* [online]. OECD, 2005 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: http://www.oecd-ilibrary.org/taxation/model-tax-convention-on-income-and-on-capital-2005_9789264061507-en

⁴⁶ *Tax Co-operation 2010: Towards a Level Playing Field* [online]. OECD, 2010 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/oecd/taxation/tax-co-operation-2010_taxcoop-2010-en#page1

⁴⁷ *Tax Co-operation 2006: Towards a Level Playing Field* [online]. OECD, 2006 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/oecd/taxation/tax-co-operation-2006_9789264024083-en#page1

review hodnocení, kdy jeho členské státy hodnotí samy sebe, toto hodnocení rovněž probíhá od roku 2009.⁴⁸

Od roku 2014 sleduje Globální fórum nový trend ve výměně informací pro účely daní, kterým je automatická výměna (oproti výměně na vyžádání). Evropská unie zavedla směrnicí Rady 2003/48/ES⁴⁹ automatickou výměnu informací o jistých typech účtů mezi členskými zeměmi, a Spojené státy v roce 2010 v reakci na světovou finanční krizi přijaly zákon známý pod zkratkou FACTA (Foreign Account Tax Compliance Act). Tento pod hrozbou sankcí nutí cizí banky automaticky poskytnout informace o účtech jejich občanů. Na základě těchto aktivit požádala v roce 2013 skupina G20 organizací OECD, aby vytvořila rámec, který by umožnil automatickou výměnu informací o finančních účtech v celosvětovém měřítku.⁵⁰ Již v únoru roku 2014 OECD představila Standard pro automatickou výměnu informací o finančních účtech v oblasti daní (Standard on Automatic Exchange of Financial Information in Tax Matters nebo také zkráceně Common Reporting Standard, dále CRS). Uvedený standard pro automatickou výměnu informací zavádí do praxe Mnohostranná dohoda o automatické výměně informací o finančních účtech (Multilateral Competent Authority Agreement on Automatic Exchange of Financial Account Information).⁵¹ Tato dohoda byla otevřena k podpisu na daňové konferenci v Berlíně v roce 2014 a od té doby ji podepsalo více než 90 ze 137 členů Globálního fóra. První výměny informací podle CRS by se měly uskutečnit v září 2017, někteří signatáři se připojí až o rok později.⁵² Novou rolí Globálního fóra je tak monitorovat implementaci standardů automatické výměny informací a také svým členům pomáhat.⁵³

4.1.3. KRITIKA

Vůči aktivitám OECD a Globálního fóra v oblasti daňových rájů, a daní obecně, zaznívá kritika z řad akademiků, novinářů a neziskových organizací. Terčem této kritiky však nejsou cíle aktivit OECD a Globálního fóra, někteří z nich například vysoce vyzdvihují Zprávu OECD z roku 1998, ale to, že aktivity s cílem eliminovat škodlivé daňové praktiky jsou prováděny nedostatečně, netransparentně a nedůsledně. Mnozí akademici si všímají, že původní ostrá rétorika na začátku Zprávy OECD z roku 1998 v dalších dokumentech rychle slábne.⁵⁴ S vypuštěním čtvrtého kritéria z definice daňových rájů navíc snahy OECD a Globálního fóra přišly o přesah ke korporátním daním a zaměřily se jen na daně týkající se fyzických osob.⁵⁵ OECD se korporátním daním začala znovu věnovat v rámci programu BEPS až teprve nedávno.⁵⁶ Nezisková organizace Oxfam ve studii z prosince 2016 upozorňuje, že

⁴⁸ *Tax Co-operation 2010: Towards a Level Playing Field* [online]. OECD, 2010 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/oecd/taxation/tax-co-operation-2010_taxcoop-2010-en#page1

⁴⁹ Vizte zde: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX%3A32003L0048>.

⁵⁰ *Automatic Exchange Portal* [online]. OECD Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/tax/automatic-exchange/about-automatic-exchange/#d.en.368731>

⁵¹ *Ibidem*.

⁵² Více informací v kapitole o daňových únicích v BGR dostupného zde: <http://www.amo.cz/wp-content/uploads/2016/01/PSS-Mezinarodni-financi-kriminalita-ECOFIN.pdf>

⁵³ *About the Global Forum* [online]. OECD Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/tax/transparency/about-the-global-forum/>

⁵⁴ KUDRLE, Robert T., et al. *Harmful Tax Competition: An Emerging Global Issue* [online]. OECD, 1998 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/tax/transparency/44430243.pdf>. *Global Economy Journal*, 2008, 8.1: 1-23.

⁵⁵ SULLIVAN, Martin A. Lessons from the Last War on Tax Havens. *Tax Notes*. 2007, (7), 327-337.

Dostupné také z:

http://www.taxjustice.net/cms/upload/pdf/Tax_Notes_0707_Lessons_from_the_war_on_tax_havens.pdf

⁵⁶ Více informací o programu BEPS naleznete zde: <http://www.oecd.org/ctp/beeps/>

úniky zisků velkých korporací do daňových rájů připravují rozvíjející se země o miliardy dolarů ročně.⁵⁷

Daňovým rájům bylo dovoleno ze seznamů z roků 2000 a 2002 uniknout pouze vágním přihlášením se k transparentnosti a výměně informací, které až do roku 2009 nikdo důsledně nevynucoval.⁵⁸ Kritici dále namítají, že Globálním fórem prosazovaný mechanismus výměny informací nebyl na začátku dostatečný, tím je až automatická výměna, která se začala připravovat až v roce 2014. Mezi daňové ráje navíc na začátku vůbec nebyly zařazeny Lucembursko a Švýcarsko, které daňovými ráji byly, jen protože byly členy OECD.⁵⁹ Nezisková organizace Tax Justice Network (dále TJN)⁶⁰ kritizuje i systém hodnocení naplňování mezinárodního daňového standardu Globálním fórem a podotýká, že není objektivní, protože zatímco Německo i Švýcarsko umožňují firmám vydávat akcie na doručitele⁶¹, je Německo hodnoceno, že standard v oblasti transparentnosti vlastnictví firem z většiny splňuje, naopak Švýcarsko je v téže oblasti hodnoceno nejhorším možným stupněm, že standard nesplňuje.⁶² Jedním z měřítek hodnocení je také to, zda se země účastní automatické výměny informací podle standardu CRS organizace OECD. USA se ho odmítají účastnit s tím, že se automatické výměny informací s ostatními státy účastní podle zákona FACTA, přesto jsou USA hodnoceny tak, že z většiny splňují mezinárodní standard. Takto vysoké hodnocení USA neodpovídá reálnému stavu, TJN totiž uvádí, že v jistých typech společností registrovaných v USA, které nevykazují žádné tržby na jejich území, nemusí být dostupné žádné informace o vlastnictví.⁶³

Kritika aktivit OECD a Globálního fóra zaznívá také ve Zprávě Nezávislého experta OSN na podporu demokracie a spravedlivého mezinárodního řádu Valnému shromáždění z roku 2016.⁶⁴ Uvádí se v ní, že aktivity OECD a Globálního fóra jsou sice chvályhodné a ambiciózní, jejich efekt byl však pouze malý, citují se v ní také komentáře zástupců rozvíjejících se států, kteří aktivity OECD označují za demokratické a podotýkají, že OECD straní svým členům.⁶⁵

4.2 Aktivity OSN

Organizace spojených národů se otázkám daní věnovala zatím pouze okrajově. OSN například vydává a aktualizuje Modelovou úmluvu o zamezení dvojího zdanění mezi rozvíjejícími se a rozvinutými státy (United Nations Model Double Taxation Convention) a Manuál pro vyjednávání bilaterální daňových smluv mezi rozvíjejícími se a rozvinutými státy (Manual for the Negotiation of Bilateral Tax Treaties between Developed and Developing Countries), přičemž se inspiroje prací OECD. Tímto se zabývá Komise expertů o mezinárodní spolupráci v daňových

⁵⁷ *Tax Battles: The dangerous global race to the bottom on corporate tax* [online]. Oxfam, 2016 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://g8fip1kplyr33r3krz5b97d1.wpengine.netdna-cdn.com/wp-content/uploads/2016/12/bp-race-to-bottom-corporate-tax-121216-en-EMBARGO.pdf>

⁵⁸ LESAGE, Dries. *The G20 and Tax Havens: Maintaining the Momentum?* [online]. 2010 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.g8.utoronto.ca/g20/biblio/lesage-tax-havens.pdf>

⁵⁹ SULLIVAN, Martin A. Lessons from the Last War on Tax Havens. *Tax Notes*. 2007, (7), 327-337.

Dostupné také z:

http://www.taxjustice.net/cms/upload/pdf/Tax_Notes_0707_Lessons_from_the_war_on_tax_havens.pdf

⁶⁰ Vice informací o organizaci a její činnosti zde: <http://www.taxjustice.net/>

⁶¹ The G20 and OECD tax haven blacklist proposals risk becoming another whitewash. In: *Tax Justice Network* [online]. 2016 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.taxjustice.net/2016/07/22/g20-oecd-tax-haven-blacklist-proposals/>

⁶² Ibidem.

⁶³ Ibidem.

⁶⁴ Note by the Secretary-General to the General Assembly, Promotion of a democratic and equitable international order: *Report of the Independent Expert on the promotion of a democratic and equitable international order*, A/71/286. Dostupné z:

http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/71/286

⁶⁵ Ibidem.

otázkách (Commission of Experts on International Cooperation in Tax Matters)⁶⁶, která spadá pod Hospodářskou a sociální radu (Economic and Social Council, známá také pod zkratkou ECOSOC). Mandát této komise zahrnuje také vedení dialogu o zlepšování a podporování mezinárodní daňové spolupráce.

Problematikou daňových rájů se okrajově zabývá také Konference OSN o obchodu a rozvoji (United Nations Conference on Trade and Development, známá také pod zkratkou UNCTAD)⁶⁷, která se při přípravě světových investičních statistik⁶⁸ zabývá prouděním peněz do offshore finančních center, která jsou v mnohých případech daňovými ráji.⁶⁹

Během roku 2016 se problematika daní a daňových rájů dostala také na půdu Valného shromáždění OSN, nejprve v rámci Zprávy Nezávislého experta OSN na podporu demokracie a spravedlivého mezinárodního řádu Valnému shromáždění předložené na začátku srpna.⁷⁰ Volá se v ní po ustavení orgánu OSN pro mezinárodní spolupráci v oblasti daní a přijetí úmluv OSN o daních a rozhodné mezinárodní akci proti daňovým rájům. K podobným akcím vyzval mezinárodní společenství i ekvádorský ministr zahraničí Guillaume Long při svém projevu 22. září u příležitosti zahájení 71. zasedání Valného shromáždění OSN.⁷¹ Význam jeho projevu zvyšuje to, že Ekvádor bude v roce 2017 předsedat skupině G77, která je nejdůležitějším sdružením rozvíjejících se zemí na půdě OSN, a v rámci svého předsednictví se chce zaměřit právě na problematiku daňových rájů.⁷² V říjnu 2016 se k nim připojil Juan Pablo Bohoslavsky, Nezávislý expert OSN pro zahraniční dluh a lidská práva, který spolu se dvěma členy Poradního orgánu Rady pro lidská práva vydal prohlášení, ve kterém žádají ustavení orgánu OSN pro boj s daňovými ráji.⁷³ Tyto návrhy podpořil Nezávislý expert OSN na podporu demokracie a spravedlivého mezinárodního řádu, Alfred de Zayas, a apeloval na nově zvoleného generálního tajemníka OSN Antónia Guterrese, aby se daňovým problémům a daňovým rájům začal věnovat.⁷⁴

5 Závěr

Daňové ráje představují celosvětový problém. Jejich existence umožňuje firmám i jednotlivcům vyhýbat se placení daní v objemu miliard dolarů ročně, takto ztracené peníze mnohým, obzvláště rozvojovým státům citelně schází. Dosavadní mezinárodní aktivity v boji proti daňovým rájům vedou nejrozvinutější země světa

⁶⁶ Committee of Experts on International Cooperation in Tax Matters. *Financing for Development: International Cooperation in Tax Matters* [online]. [cit. 2017-01-01]. Dostupné z:

<http://www.un.org/esa/ffd/tax/>

⁶⁷ Více informací o její činnosti zde:

⁶⁸ *World Investment Report: Investor Nationality: Policy Challenges* [online]. UNCTAD, 2016 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2016_en.pdf

⁶⁹ *Global Investment Trends Monitor No. 23: Investment Flows through Offshore Financial Hubs Declined but Remain at High Level* [online]. UNCTAD, 2016 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/webdiaeia2016d2_en.pdf

⁷⁰ Note by the Secretary-General to the General Assembly, Promotion of a democratic and equitable international order: *Report of the Independent Expert on the promotion of a democratic and equitable international order*, A/71/286. Dostupné z:

http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/71/286

⁷¹ BRONSTEIN, Hugh. Ecuador tells U.N. 'political battle' needed to combat tax havens. In: *Business Insider* [online]. 2016 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.businessinsider.com/r-ecuador-tells-un-political-battle-needed-to-combat-tax-havens-2016-9>

⁷² Ibidem.

⁷³ After disclosure on Bahamas tax havens, UN experts urge governments to take action. In: *UN News Centre* [online]. 2016 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z:

<http://www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=55226#.WHKj17YrKCQ>

⁷⁴ Convene world conference on abolition of tax havens, human rights expert urges the GA and next UN Secretary-General. In: *United Nations Human Rights: Office of the High Commissioner* [online]. 2016 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z:

<http://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=20672&LangID=E>

sdužené v organizaci OECD, jejich výsledky však nejsou zcela uspokojivé. Kritici poukazují na to, že je tento boj veden spíše rétoricky a je ve vleku zájmů jednotlivých velmocí. V roce 2016 se začalo mluvit o tom, že by se do boje proti daňovým rájům měla zapojit i Organizace spojených národů, která stála prozatím spíše stranou – vyzývají ji k tomu neziskové organizace, experti OSN i některé členské státy. Od OSN se očekává, že přijde s opravdu efektivním a mezinárodním řešením problému daňových rájů, do kterého významně promluví i rozvíjející se země, jejichž zájmy byly doposud přehlíženy.

Otázky k přípravě na jednání

- Je Váš stát členem OECD nebo Globálního fóra, zapojuje se případně do automatické výměny informací?
- Jaká je výše daně z příjmů ve Vašem státě? Jaké požadavky ohledně transparentnosti má Váš stát na obchodní společnosti a bankovní transakce?
- Je rozpočet Vašeho státu závislý na příjmech z přímých daní? Přichází Váš stát kvůli daňovým únikům na přímých daních o nezanedbatelné finanční prostředky?
- Jak si Váš stát stojí v žebříčku Financial Secrecy Index (<http://www.financialsecrecyindex.com/>), nevládní organizace Tax Justice Network?

Dodatek

V tomto dodatku uvedeme některé techničtější pojmy, se kterými se můžete při bližším studiu problematiky daňových rájů setkat. Konkrétně se jedná o pojmy související s tzv. offshore a onshore společnostmi.

A Offshore společnosti

Uvádí se, že nejčastěji zakládanými společnostmi v daňových rájích jsou právě tzv. offshore společnosti. Důvodem je poměrně jednoduché založení za minimální náklady.

Termín offshore se do českého jazyka překládá jako „mimo pobřeží“. Historicky pojem označoval ostrůvky, které ležely nedaleko od pobřeží vyspělých států. Později začaly tyto malé ostrovy nabízet různá daňová zvýhodnění, aby přilákaly na svá území zahraniční kapitál a zvýšily tak svůj ekonomický potenciál.

Offshore společnosti se rozlišují podle zákonů na:

A.1 SPOLEČNOSTI ZALOŽENÉ PODLE SPECIÁLNÍCH ZÁKONŮ⁷⁵

Daňové ráje neboli také offshore centra většinou využívají rozdílné zákony, na jejichž základě se zakládají a daní společnosti pro zahraniční a domácí subjekty. To znamená, že se stát řídí nejméně dvěma zákony, jeden je určen pro domácí společnosti a druhý naopak řeší vznik, podmínky, za jakých bude společnost fungovat, a případný zánik offshore společnosti. Společnosti využívají mnoho výhod, ovšem za důležité podmínky – že omezí možnosti podnikání na daném území státu.

A.2 SPOLEČNOSTI ZALOŽENÉ PODLE VŠEOBECNÉHO ZÁKONA O SPOLEČNOSTECH⁷⁶

⁷⁵ PETROVIČ, Pavel. Encyklopedie daňových rájů a jejich využití. 1. vyd. Beroun: Newsletter, 2002. ISBN 80-863-9481-6.

⁷⁶ Ibidem.

Offshore společnosti jsou zakládány v některých zemích podle zákona, který je stejný jak pro domácí, tak pro zahraniční společnosti. Tyto společnosti se nazývají nerezidentní společnosti. To v praxi znamená, že nemusí platit daně, protože ze země, ve které byly založeny, nemají žádné příjmy a ani tam nepodnikají.

A.3 DAŇOVĚ OSVOBOZENÉ SPOLEČNOSTI⁷⁷

Daňově osvobozené společnosti také nejsou zakládány podle společného zákona. Rozdíl oproti předešlému případu je ovšem v tom, že musí podat žádost kompetentnímu orgánu, aby také nemusely platit daně.

Všechny offshore společnosti (nezáleží, podle jakého zákona byly založeny) mají povinnost mít na v zemi, ve které se zaregistrovaly, sídlo a agenta. Agent, což může být osoba, ale i firma, dohlíží na společnosti, jestli neporušují zákon.

B. Onshore společnosti

Druhou skupinou společností jsou tzv. onshore společnosti. Jsou charakteristické tím, že jejich založení se řídí podle místního zákona o společnostech. Povinností společností je platit daň z příjmu právnických osob v místě rezidence, vést účetnictví a podávat daňové přiznání, případně také může podléhat auditu.⁷⁸

Onshore společnosti se nejčastěji zakládají v členských státech Evropské unie nebo ve Spojených státech amerických, protože je pro tyto země typické stabilní právní prostředí a také možnost využití uzavřených smluv o zamezení dvojího zdanění. To znamená, že společnost nemusí odvádět daň z příjmu jak ve své domácí, tak zahraniční zemi.⁷⁹

B.1 HOLDINGOVÉ SPOLEČNOSTI⁸⁰

Holdingové společnosti, které mají podíl v dceřiných společnostech (aby optimalizovaly daňovou zátěž), se zaregistrují v zemi a využívají smlouvy o zamezení dvojího zdanění pro transfer dividend a kapitálových zisků. Ve vhodné zemi také soustředí finanční prostředky, aby byly dostupné pro celou společnost. Jednu z nejkvalitnějších jurisdikcí má Nizozemsko, Lucembursko či Malta.⁸¹

B.2 PŘÍJMY Z DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ⁸²

Pokud firma vlastní nehmotná aktiva jako například patent či know-how a rozhodne se začít na těchto nehmotných právech profitovat prodejem či pronájemem licencí, pak se tyto příjmy musí zdanit v zemi, kde má společnost sídlo. Navíc pokud plátce sídlí v jiné zemi než příjemce, tak může tento příjem podléhat ještě srážkové dani. Proto je nejvýhodnější být zaregistrován v zemi, ve které lze využít Smluv o zamezení dvojího zdanění pro účely nezatěžování příjmu srážkovou daní a využití výhodného daňového režimu.⁸³

⁷⁷ Ibidem.

⁷⁸ Akonttrust: *Onshore společnosti* [online]. [cit. 2016-10-12]. Dostupné z: <http://www.akont.cz/sluzby/korporatni/onshore-spolecnosti.html>

⁷⁹ Akonttrust: *Offshore a onshore mezinárodní daňové plánování - I. díl* [online]. [cit. 2016-10-14]. Dostupné z: http://www.akont.cz/nase-znalosti/prispevky.html/83_747-offshore-a-onshore-mezinarodni-danove-planovani-i-dil

⁸⁰ PETROVIČ, Pavel. *Encyklopedie daňových rájů a jejich využití*. 1. vyd. Beroun: Newsletter, 2002. ISBN 80-863-9481-6.

⁸¹ Akonttrust: *Offshore a onshore mezinárodní daňové plánování - I. díl* [online]. [cit. 2016-10-14]. Dostupné z: http://www.akont.cz/nase-znalosti/prispevky.html/83_747-offshore-a-onshore-mezinarodni-danove-planovani-i-dil

⁸² PETROVIČ, Pavel. *Encyklopedie daňových rájů a jejich využití*. 1. vyd. Beroun: Newsletter, 2002. ISBN 80-863-9481-6.

⁸³ Akonttrust: *Offshore a onshore mezinárodní daňové plánování - I. díl* [online]. [cit. 2016-10-14]. Dostupné z: http://www.akont.cz/nase-znalosti/prispevky.html/83_747-offshore-a-onshore-mezinarodni-danove-planovani-i-dil

B.3 ZÍSKÁVÁNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ⁸⁴

Zahraniční společnosti také často zakládají dceřiné nebo holdingové společnosti za účelem získávání finančních prostředků. Následně tyto finanční prostředky může zapůjčit mateřské společnosti a dalším společnostem z holdingu, a tím optimalizovat finanční toky. Země s výhodným daňovým režimem navíc nesráží daň z úroků, které jsou placeny ve prospěch nerezidentů. Příkladem může být opět Nizozemsko, Malta či USA.

Použité zdroje

About the Global Forum [online]. OECD Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/tax/transparency/about-the-global-forum/>

After disclosure on Bahamas tax havens, UN experts urge governments to take action. In: UN News Centre [online]. 2016 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=55226#.WHKj17YrKCQ>

Akonttrust: Offshore a onshore mezinárodní daňové plánování - I. díl [online]. [cit. 2016-10-14]. Dostupné z: http://www.akont.cz/nase-znalosti/prispevky.html/83_747-offshore-a-onshore-mezinarodni-danove-planovani-i.-dil

Akonttrust: Onshore společnosti [online]. [cit. 2016-10-12]. Dostupné z: <http://www.akont.cz/sluzby/korporatni/onshore-spolecnosti.html>

Automatic Exchange Portal [online]. OECD Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/tax/automatic-exchange/about-automatic-exchange/#d.en.368731>

BOWERS, Simon. What do you want to know about Luxembourg's multi-billion dollar tax secrets? In: *The Guardian* [online]. 2014 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/business/2014/nov/05/what-do-you-want-to-know-about-luxembourgs-multi-billion-dollar-tax-secrets>

BRONSTEIN, Hugh. Ecuador tells U.N. 'political battle' needed to combat tax havens. In: *Business Insider* [online]. 2016 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.businessinsider.com/r-ecuador-tells-un-political-battle-needed-to-combat-tax-havens-2016-9>

CLARK, Andrew. Welcome to tax-dodge city, USA: Delaware offers corporate anonymity and light-touch regulation that rivals offshore havens. In: *The Guardian* [online]. 2009 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/business/2009/apr/10/tax-havens-blacklist-us-delaware>

Committee of Experts on International Cooperation in Tax Matters. *Financing for Development: International Cooperation in Tax Matters* [online]. [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.un.org/esa/ffd/tax/>

Convene world conference on abolition of tax havens, human rights expert urges the GA and next UN Secretary-General. In: *United Nations Human Rights: Office of the High Commissioner* [online]. 2016 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=20672&LangID=E>

Countering Offshore Tax Evasion: Some Questions and Answers on the Project [online]. OECD Centre for Tax Policy and Administration, 2009, 1-7 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/ctp/exchange-of-tax-information/42469606.pdf>

EU countries furious at OECD tax-haven 'grey list'. In: *Euractiv* [online]. 2009 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <https://www.euractiv.com/section/euro-finance/news/eu-countries-furious-at-oecd-tax-haven-grey-list/>

European initiatives on eliminating tax havens and offshore financial transactions and the impact of these constructions on the Union's own resources and budget: Study [online]. Directorate General for Internal Policies, Policy Department D: Budgetary Affairs, 2013, s. 135 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/490673/IPOL-JOIN_ET\(2013\)490673_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/490673/IPOL-JOIN_ET(2013)490673_EN.pdf)

Four countries on OECD tax haven blacklist. In: *Reuters* [online]. 2009 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.reuters.com/article/us-g20-havens-list-sb-idUSTRE53177T20090402>

Global Investment Trends Monitor No. 23: Investment Flows through Offshore Financial Hubs Declined but Remain at High Level [online]. UNCTAD, 2016 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/webdiaeia2016d2_en.pdf

GRAVELLE, Jane G. *Tax Havens: International Tax Avoidance and Evasion*. Washington DC: Congressional Research Service, 2015. ISBN 9264110496. Dostupné také z: http://digitalcommons.ilr.cornell.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=2387&context=key_workplace

HARDING, Luke. What are the Panama Papers? A guide to history's biggest data leak. In: *The Guardian* [online]. 2016 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/news/2016/apr/03/what-you-need-to-know-about-the-panama-papers>

Harmful Tax Competition: An Emerging Global Issue [online]. OECD, 1998 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/tax/transparency/44430243.pdf>

Implementing the Tax Transparency Standards: A Handbook for Assessors and Jurisdictions. 2nd ed. Paris: OECD, 2011. ISBN 9264110496.

INMAN, Phillip. George Osborne to press tax havens for details of wealthy people. In: *The Guardian* [online]. 2013 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/business/2013/may/11/osborne-tax-havens-details-wealthy>

Jurisdictions Committed to Improving Transparency and Establishing Effective Exchange of Information in Tax Matters. In: *OECD* [online]. 2009 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/countries/monaco/jurisdictionscommittedtoimprovingtransparencyandestablishingeffectiveexchangeofinformationintaxmatters.htm>

KUDRLE, Robert T., et al. *Harmful Tax Competition: An Emerging Global Issue* [online]. OECD, 1998 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/tax/transparency/44430243.pdf>. *Global Economy Journal*, 2008, 8.1: 1-23.

LAWRENCE, Felicity. Blacklisted tax havens agree to implement OECD disclosure rules. In: *The Guardian* [online]. 2009 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/business/2009/apr/07/g20-banking>

LESAGE, Dries. *The G20 and Tax Havens: Maintaining the Momentum?* [online]. 2010 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.g8.utoronto.ca/g20/biblio/lesage-tax-havens.pdf>

List of Unco-operative Tax Havens. *OECD* [online]. [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/countries/monaco/listofunco-operativetaxhavens.htm>

Model Agreement on Exchange of Information on Tax Matters [online]. OECD, 2002 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/tax/exchange-of-tax-information/2082215.pdf>

NEUBACHER, Alexander. The World's Shortest Blacklist: Why the Fight against Tax Havens Is a Sham. In: *Spiegel Online* [online]. 2009 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.spiegel.de/international/world/the-world-s-shortest-blacklist-why-the-fight-against-tax-havens-is-a-sham-a-618780.html>

Note by the Secretary-General to the General Assembly, Promotion of a democratic and equitable international order: *Report of the Independent Expert on the promotion of a democratic and equitable international order*, A/71/286. Dostupné z: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/71/286

PETROVIČ, Pavel. Encyklopedie daňových rájů a jejich využití. 1. vyd. Beroun: Newsletter, 2002. ISBN 80-863-9481-6.

SMITH-MEYER, Bjarke. Oxfam: Luxembourg, Ireland, Netherlands among worst tax havens. In: *Politico* [online]. 2016 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.politico.eu/article/oxfam-luxembourg-ireland-netherlands-among-worst-tax-havens/>

Spillovers in International Corporate Taxation: IMF Policy Paper [online]. Washington DC: IMF, 2014 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.imf.org/external/np/pp/eng/2014/050914.pdf>

SULLIVAN, Martin A. Lessons from the Last War on Tax Havens. *Tax Notes*. 2007, (7), 327-337. Dostupné také z: http://www.taxjustice.net/cms/upload/pdf/Tax_Notes_0707_Lessons_from_the_war_on_tax_havens.pdf

Tax Battles: The dangerous global race to the bottom on corporate tax [online]. Oxfam, 2016 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://g8fip1kplyr33r3krz5b97d1.wpengine.netdna-cdn.com/wp-content/uploads/2016/12/bp-race-to-bottom-corporate-tax-121216-en-EMBARGO.pdf>

Tax Co-operation 2006: Towards a Level Playing Field [online]. OECD, 2006 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/oecd/taxation/tax-co-operation-2006_9789264024083-en#page1

Tax Co-operation 2010: Towards a Level Playing Field [online]. OECD, 2010 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/oecd/taxation/tax-co-operation-2010_taxcoop-2010-en#page1

Tax Justice Network: Identifying Tax Havens and Offshore Finance Centres [online]. [cit. 2016-10-10]

Tax Transparency 2013: Report on Progress [online]. OECD Global Forum for Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes, 2013 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.slideshare.net/pierre969/annual-report-2013-global-forum-on-transparency-and-exchange-of-information-for-tax-purposes>

The Convention on Mutual Administrative Assistance in Tax Matters: Twentieth Anniversary Edition. In: *OECD* [online]. 2008 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/ctp/exchange-of-tax-information/theconventiononmutualadministrativeassistanceintaxmatters-twentiethanniversaryedition.htm>

The G20 and OECD tax haven blacklist proposals risk becoming another whitewash. In: *Tax Justice Network* [online]. 2016 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.taxjustice.net/2016/07/22/g20-oecd-tax-haven-blacklist-proposals/>

The OECD's Project on Harmful Tax Practices: The 2001 Progress Report [online]. OECD, 2001 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <https://www.oecd.org/ctp/harmful/2664450.pdf>

The OECD's Project on Harmful Tax Practices: The 2004 Progress Report [online]. OECD, 2004 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/tax/transparency/about-the-global-forum/publications/OECD%20project%2001%20HTP%202004.pdf>

Towards Global Tax Co-operation: Progress in Identifying and Eliminating Harmful Tax Practices [online]. OECD, 2000 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/ctp/harmful/2090192.pdf>

UN Expert backs the Tax Justice Network's Financial Secrecy Index in the battle to protect human rights. In: *Tax Justice Network* [online]. 2016 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.taxjustice.net/2016/10/25/financial-secrecy-index-forefront-un-battle-protect-human-rights/>

WASSON, Erik. OECD releases list of tax havens. In: *The Hill* [online]. 2013 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://thehill.com/policy/finance/191166-oecd-releases-list-tax-havens>

WATT, Nicholas, Larry ELLIOTT, Julian BORGER a Ian BLACK. G20 declares door shut on tax havens. In: *The Guardian* [online]. 2009 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2009/apr/02/g20-summit-tax-havens>

Will the OECD tax haven blacklist be another whitewash? In: *Tax Justice Network* [online]. 2016 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: <http://www.taxjustice.net/2016/07/20/oecd-another-go-hopeless-politicised-tax-haven-blacklisting/>

World Investment Report: Investor Nationality: Policy Challenges [online]. UNCTAD, 2016 [cit. 2017-01-01]. Dostupné z: http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2016_en.pdf

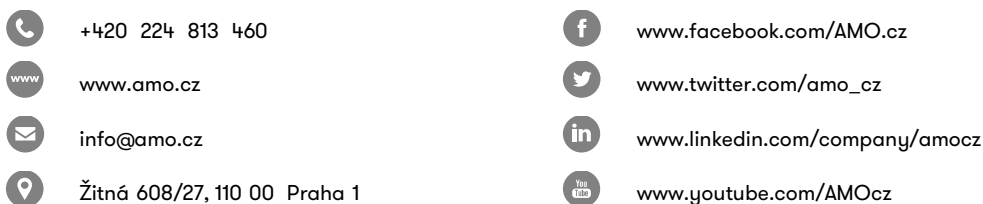
Pražský studentský summit

Pražský studentský summit je unikátní vzdělávací projekt existující od roku 1995. Každoročně vzdělává přes 300 studentů středních i vysokých škol o současných globálních tématech, a to především prostřednictvím simulace jednání čtyř klíčových mezinárodních organizací – OSN, NATO, EU a OBSE.

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)

AMO je nevládní nezisková organizace založená v roce 1997 za účelem výzkumu a vzdělávání v oblasti mezinárodních vztahů. Tento přední český zahraničně politický think-tank není spjat s žádnou politickou stranou ani ideologií. Svou činností podporuje aktivní přístup k zahraniční politice, poskytuje nestrannou analýzu mezinárodního dění a otevírá prostor k fundované diskusi.

Autoři

Autoři: Sára Filípková, Jakub Kopřiva

Imprimatur: Filip Jelínek

Odborná spolupráce: Kryštof Kruliš, Výzkumné centrum AMO

Jazyková úprava: Kateřina Poremská, Tomáš Kremel, Jana Fialová

Technická úprava: Jan Hlaváček

Background report slouží jako vzdělávací materiál pro žáky středních škol účastnících se Pražského studentského summitu. Všichni partneři projektu jsou uvedeni [zde](#).

Generální partner

